

nění na volnou disposici tímto zařízením vůbec ničím vázán, než předpisem o nutném oprávnění osoby, již svoje zařízení postupuje a předpisem o nutné ohlášce tohoto postoupení. Dovoluje-li však zákon volnou disposici tímto zařízením do určité doby, dovoluje tím již samo sebou v těch případech, kde státní správa podle prvního odst. § 23 zákona nezakročila, i přechovávání dotyčného zařízení u samého vlastníka, bez něhož přece by jinak volná dispozice byla úplně znemožněna a zákonný předpis o jejím uplatnění stával by se úplně ilusorním. Až do uplynutí zákonem, případně úřadem povolené doby nepřechovává tedy vlastník odhlášená zařízení »bez povolení«, jak vyžaduje skutková podstata § 24 odst. první zákona a nedopouští se proto držením těchto zařízení v této době přečinu tu uvedeného. I vládní návrh zákona (tisk čís. 4096 posl. sněm.) uvádí výslovně v § 23 jako účel jednoroční (případně prodloužené) lhůty, by osoba, jejíž oprávnění zaniklo, nebo její právní nástupci nebyli nuceni prodati zařízení pod cenou, a ke třetímu odst. podotýká, že jsou takto jistě dostatečně chráněny jak zájmy stran, tak i zájmy poštovní a telegrafní správy. Správnosti hořejších vývodů svědčí posléze i předpis § 6 vládního nař. ze 16. dubna 1925, čís. 82 sb. z. a n., podle něhož jest koncesionář povinen v případě zániku koncese zrušiti příslušné zařízení ve 30denní lhůtě od zániku koncese, uloží-li mu to poštovní a telegrafní správa, jež jinak je dá zrušiti svými orgány na útraty koncesionáře. Ani prováděcí nařízení nežádá tedy bezpodmínečně zrušení dotyčného zařízení, z čehož tím méně lze souditi na to, že by koncesionář po řádném odhlášení byl nucen se ho vůbec zbaviti před lhůtou samým zákonem mu dovolenou. Netřeba a není ani možno v souzeném případě dotýkati se otázky, pokud může míti význam pro posuzování trestnosti přechovávání případný neoprávněný provoz odhlášené stanice, neboť v souzeném případě nalézací soud provoz se strany obžalovaného nezjistil, vzav za dokázáno, že si zařízení znovu sestrojil jeho 13letý syn bez vědomí a svolení obžalovaného. Zmateční stížnost domáhá se tedy odsouzení obžalovaného pro přečin podle § 24 odst. první zákona bezdůvodně a musela býti zavržena.

Čís. 3214.

Pro povinnost dohledu ve smyslu § 132 tr. zák. stačí skutečně utvořený poměr mezi osobou dohlédající a svěřenou, při němž jest podle obecných pravidel a životních názorů účelem dohledu zabezpečení mravního vývinu a mravní neporušenosti svěřené osoby v oblasti pohlavního života.

Manžel jest zaměstnavatelem chůvy, jež slouží u jeho manželky. Pokud zákon chrání při poměru svěřeni před jeho zneužitím svodem k páchaní nebo trpění smilného činu i osoby mravně ne zcela neporušené.

(Rozh. ze dne 3. července 1928, Zm II 85/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 13. ledna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 tr. zák.

D ů v o d y:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. popírá zmateční stížnost, že byla Anežka S-ská svěřena dozoru obžalovaného, když sloužila jako chůva u manželky obžalovaného a nebylo ničím dokázáno, že by on byl převzal nějakým zvláštním úkonem, jenž by takový poměr založil, povinnost na ni dozírat. Tuto námitku vyvrací správně již rozsudek nalézacího soudu uvedením právního názoru, trvale zastávaného v praxi nejvyššího soudu, že obžalovaný musí býti již jako hlava rodiny považován za zaměstnavatele a že stačí, pokud se povinnosti dohledu týká, skutečně utvořený poměr mezi osobou dohlédající a svěřenou, při němž jest podle obecných pravidel a životních názorů účelem dohledu zabezpečení právního statku v § 132 tr. zák. chráněného, to jest mravního vývinu a mravní neporušenosti svěřené osoby v oblasti pohlavního života. Ani zmateční stížnost neuplatňuje proti dotyčnému názoru nalézacího soudu jiných důvodů, pro něž by v souzeném případě poměr mezi obžalovaným jako zaměstnavatelem a Anežkou S-skou jako chůvou jeho dítěte nebyl takovým poměrem, v němž svůdci již podle obecných pravidel i životních názorů náleží povinnost, by vedl svěřenou osobu k správnému smýšlení ve věcech pohlavních tím, že bdí nad jejím mravním chováním. Námitkou, že se obžalovaný zdržoval zřídka v domácnosti, že cestoval stále za obchodem a že Anežka S-ská každého dne večer po práci chodívala na noc k svým rodičům (kterých okolnosti ostatně ani v rozsudku nejsou zjištěny), má zřejmě na zřeteli jen skutečnou nemožnost tohoto dozoru po čas nepřítomnosti obžalovaného v domácnosti, po případě nepotřebnost tohoto dohledu se strany obžalovaného vzhledem na možnost jeho výkonu jejími rodiči. Bezvýznamnost této námitky dokazuje již skutečnost, že smilný čin byl spáchán obžalovaným v jeho domácnosti, když byl i sám doma i chůva byla u něho ve výkonu své služby a, kdy tedy ony povinnosti k dohledu v ohledu mravnostním podávající se z poměru zaměstnavatele k chůvě bez jakéhokoliv omezení tu skutečně byly a proto smilným činem obžalovaného konkrétně porušeny býti mohly a porušeny byly. Týmž důvodem zmatečnosti dovozuje dále zmateční stížnost, že nejde tu o svedení, poněvadž ho nebylo potřeba, ana se svedená osoba sama téhož činu již dopustila a nebylo tedy nutno, by se obžalovaný dopustil jednání, které jest s to, by u sváděné osoby zlomilo mravní odpor k činu, k němuž jí mělo býti zneužito, a dále proto, že svedená osoba sama svým chováním projevila ochotu vykonati nebo dopustiti smilný čin. Nehledíc k tomu, že onu námitku opírá zmateční stížnost o pouhý nalézacím soudem nezjištěný, ba ani z výsledků průvodního řízení nijak nevycházející předpoklad, jako by z výpovědí Františka C-e a Františky P-é plynulo, že

věci, kterých se na Anežce S-ské dopustil obžalovaný (tedy podniknutou souloží), měla tehdy již za sebou, poukázal správně nalézací soud se zřetelem k tomu, co svědek C. o chování Anežky S-ské uvedl, na tím větší povinnost obžalovaného dbáti toho, by děvče neklesalo ještě více, pozoroval-li snad na něm mravní nedostatky. Jakmile je tu poměr svěřenský ve smyslu zákona (§ 132 tr. zák.), chrání zákon před jeho zneužitím svodem k páčání nebo trpění smilného činu i osoby mravně ne zcela neporušené, je-li jen příčinou toho, že se svěřená osoba bez ohledu na to, zda, podle svého mravního založení povolněji či zdráhavěji, uvolila se ku smilnému činu, právě vliv na ni vykonaný se strany osoby, již je svěřena, jejíž za svedení třeba považovati (přemlouvání, sliby, lichocení, vzbuzení pohlavní žádosti a tím oslabení odolnosti činy k tomu směřujícími, vyhrůžka neb určitý druh násilí, nedosahující intensity v § 125 tr. zák. vyžadované a pod.). I když tedy rozsudek, nemaje to sice za dokázáno, bere přece v úvahu, že snad došlo k nějakému mravně závadnému styku Anežky S-ské s Františkem C-em a že snad Anežka S-ská pohládila vlasy obžalovanému, nepochybil, uznáv na skutkovou náležitost svedení Anežky S-ské ke smilným činům se strany obžalovaného ze zjištěného činu, že ji tento uchopil, odnesl do ložnice, položil na lože a vložil svůj úd do jejího přirození, avšak soulož nevykonal. Že by právě a bezprostředně k t o m u t o jednání obžalovaného byla Anežka S-ská dala mu jakýkoliv popud, obžalovaný ani sám ne tvrdil a nelze to vyvozovati ani z domnělého pohlazení vlasů, činu ani nepředcházejícího; vyšlo tedy to, že ona při nejmenším strpěla čin směřující nepochybně aspoň k pohlavnímu podráždění, tudíž čin smilný, jen z jeho vylíčeného jednání, jímž on její vůli vedl za cílem právě vytčeným, takže správně bylo toto jednání kvalifikováno za svedení.

Čís. 3215.

Pro skutkovou podstatu přestupku podle § 312 tr. zák. se nevyžaduje, by urážka dosáhla takového stupně, jak jej předpokládá přestupek proti bezpečnosti cti (§ 487 a násl. tr. zák.), nýbrž stačí projev nevážnosti, jímž pachatel vědomě zlehčuje úřední autoritu napadeného při konání jeho úřadu nebo jeho služby.

Spadá sem výtká obžalovaného při hlavním přelíčení státnímu zastupci, že byl protistranou (soukromým účastníkem) poštván.

Státu přísluší právo, by i v civilních sporech byla materiální pravda podle možnosti zjištěna. Pod skutkovou podstatu podvodu (§ 197 tr. zák.) spadá, zhotovila-li strana ve sporu padělané soukromé listiny a předložila-li je procesnímu soudu, jenž tím byl uveden v omyl.

Vadou nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. trpí rozsudek nejen tenkrát, neuvádí-li pro výrok o rozhodné skutečnosti vůbec žádných důvodů, nýbrž i tenkrát, uvádí-li pro takový výrok formálně důvody, avšak jen takové, mezi nimiž a rozhodnou skutečností, jež má býti jimi odůvodněna, není vůbec logické spojitosti.

(Rozh. ze dne 7. července 1928, Zm II 476/27.)